

8 OKTOBER 2007

PERSBERICHT WRR-VERKENNING NR. 16 *From War to the Rule of Law*

Meer hulp van Nederland en de EU bij de opbouw van de rechtsorde en het hervormen van politie en justitie vergroot de kans op blijvende vrede in door oorlog verscheurde landen

De EU kan een leidende rol in opbouw hulp voor politie en justitie op zich nemen, mits het haar besluitvorming op orde krijgt. Dat stelt prof. Joris Voorhoeve in een studie die hij voor van de Wetenschappelijke Raad voor het Regeringsbeleid (WRR) heeft gemaakt over de effecten van vredesoperaties.

Vredesopbouw is een uiterst belangrijke investering in economische vooruitgang en een voorwaarde voor het versterken van de internationale rechtsorde. Ook om politieke en humanitaire redenen verdient vredesopbouw een centrale plaats in ontwikkelingssamenwerking, stelt Voorhoeve.

Inspanningen om landen na een oorlog te helpen bij het herstel van de vrede zijn te typeren als te weinig, te laat, te kort, te versnipperd voor van het land in kwestie. Tweederde van alle landen die een (burger) oorlog hebben doorgemaakt vervallen binnen tien jaar opnieuw tot oorlog. Economische vooruitgang wordt bovendien keer op keer tenietgedaan door politiek geweld.

De nadruk bij vredesoperaties ligt nog steeds op militaire en economische maatregelen in plaats van snelle opbouw van politie en justitie. Democratische verkiezingen hebben pas blijvende betekenis nadat het land gestabiliseerd is en strijdende groepen zijn ontwapend, gedemobiliseerd en geïntegreerd in de maatschappij. Het is raadzaam om in de ontwikkelingssamenwerking het accent te verleggen naar hulp bij de opbouw van instituties voor stabiele staten, rechtsstatelijkheid en vreedzame conflictoplossing. Vóór een interventie is het bovendien noodzakelijk goed na te denken over onbedoelde nare gevolgen van interventies in andere landen. Naast de gebruikelijke planning van militaire opties zou eerst een politiek-antropologische effectbeoordeling gemaakt moeten worden.

Meer niet-Westerse landen zouden moeten worden betrokken bij vredesoperaties om het universele karakter te benadrukken en een botsing tussen Westerse en niet-Westerse culturen te verzachten. Het Westen vormt een sterk krimpend deel van de wereldbevolking. Het zijn vooral de Islamitische landen die belang hebben bij bestrijding van gewelddadig extremisme. De EU vormt samen met haar lidstaten in principe de grootste geldschieter voor ontwikkelingssamenwerking, vredesopbouw en herstel van de rechtsorde. De Unie maakt die

roeping niet waar. Om ook de meest doeltreffende actor te worden is betere besluitvorming en een efficiëntere manier van werken nodig.

De concentratie op hulp bij het herstel van de rechtsorde in het kader van vredesoperaties kan door de EU, en in het bijzonder door Nederland, worden ontwikkeld tot een specialisme en een comparatief voordeel. Nederland kan zich het best concentreren op het ondersteunen van de instituties van de rechtsstaat, met name politie en justitie. Een kenmerkend aspect van Nederland en Den Haag als 'Legal Capital' is immers de rechtsstatelijkheid. Om dit sterke punt van de Nederlandse rol verder uit te bouwen, wordt aanbevolen om in Den Haag een Centrum voor Vredesopbouw op te richten, waar een aantal reeds bestaande instellingen grote bijdragen aan kunnen leveren. Tevens beveelt Voorhoeve aan om het beleidsstuk 'Wederopbouw na gewapend conflict' van de ministeries van Buitenlandse Zaken (Ontwikkelingssamenwerking) en Defensie uit 2005 een vervolg te geven in de vorm van een gezamenlijk beleidsplan met de ministeries van Justitie, Binnenlandse Zaken en Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, gericht op internationale hulp bij opbouw van rechtsorde.

Deze studie is door de WRR uitgegeven als WRR-Verkenning 16 *From War to the Rule of Law*.

WRR-verkenningen zijn studies die de raad van dusdanige kwaliteit acht dat publicatie gewenst is. Inhoud en ingenomen standpunten in de verkenning vallen echter volledig onder verantwoordelijkheid van de auteur.

Over de WRR

De Wetenschappelijke Raad voor het Regeringsbeleid (WRR) is een onafhankelijk adviesorgaan voor de Nederlandse regering. De WRR geeft de regering gevraagd en ongevraagd advies over onderwerpen vanuit een langetermijnperspectief. Deze onderwerpen zijn sectoroverstijgend en hebben betrekking op maatschappelijke vraagstukken waarmee de regering in de toekomst te maken kan krijgen. De WRR-adviezen krijgen hun weerslag in openbare rapporten, die zowel een probleemstellend als adviserend karakter kunnen hebben. Zie: www.wrr.nl

Over de auteur

Joris Voorhoeve is lid van de Raad van State, hoogleraar Internationale Veiligheidsstudies aan de Nederlandse Defensie Academie, en Internationale Organisaties aan de Universiteit Leiden. Hij was minister van Defensie in het Eerste Kabinet-Kok (1994-1998) en directeur van Clingendael.

From War to the Rule of Law, WRR-Verkenning nr. 16, ISBN 978 90 5356 867 5, prijs € 34,50 is vanaf 8 oktober 2007 verkrijgbaar in de boekhandel en bij Amsterdam University Press, Herengracht 221, 1016 BG, Amsterdam, [bestellingen\(at\)aup.nl](mailto:bestellingen(at)aup.nl).

De verkenning wordt op 8 oktober om 15.00 uur in het Vredespaleis in ontvangst genomen door minister B. Koenders voor Ontwikkelingssamenwerking en minister E. Hirsch Ballin van Justitie.

Journalisten kunnen zich voor de presentatie aanmelden bij de WRR, M.C. van Leijenhorst ([leijenhorst\(at>wrr.nl](mailto:leijenhorst(at>wrr.nl)).

Verdere informatie bij:

Mirjan van Leijenhorst, tel. 070-3564619